ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.9.2012
COM(2012) 489 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ετήσια έκθεση για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας, καθώς και για την εφαρμογή τους το 2011

{SWD(2012) 254 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ετήσια έκθεση για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας, καθώς και για την εφαρμογή τους το 2011

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε φορά που επισυμβαίνει μια καταστροφή, η ανάγκη για βοήθεια είναι άμεση. Η παροχή βοήθειας στους πιο ευάλωτους πληθυσμούς της υφηλίου σε καταστάσεις κρίσης αποτελεί ηθική επιταγή για τη διεθνή κοινότητα και μπορεί να σώσει ζωές. Υπηρετώντας την επιταγή αυτή, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα 27 κράτη μέλη της αποτελούν τον μεγαλύτερο χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο, συνεισφέροντας περίπου το ήμισυ των χρημάτων που διατίθενται παγκοσμίως για τη άμεση αρωγή των θυμάτων ανθρωπογενών και φυσικών καταστροφών. Η ΕΕ προωθεί επίσης τον σεβασμό και την τήρηση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Η παρούσα ετήσια έκθεση εστιάζεται στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2011 στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας. Στόχος των δραστηριοτήτων αυτών είναι η διάσωση και συντήρηση ανθρώπων που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης, η πρόληψη και ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και η παράλληλη διασφάλιση της ακεραιότητας και της αξιοπρέπειας πληθυσμών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

Η Υπηρεσία Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ECHO) ιδρύθηκε το 1992 ως ένδειξη της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης προς τους ανθρώπους που χρήζουν βοήθειας σε ολόκληρο τον κόσμο. Το 2004, η Υπηρεσία συνέχισε το έργο της ως Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Επιτροπής, ενώ το 2010 στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της εντάχθηκε και η πολιτική προστασία με στόχο τον καλύτερο συντονισμό και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφών τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της ΕΕ. Από θεσμοθέτησής της, η Επιτροπή, μέσω της ECHO, έχει διοχετεύσει περίπου 14 δισεκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε θύματα συγκρούσεων και καταστροφών σε περισσότερες από 140 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα πέντε τελευταία χρόνια, προσφέρει περίπου 1 δισεκατ. ευρώ ετησίως, βοηθώντας σχεδόν 150 εκατ. ευάλωτα άτομα ανά την υφήλιο που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και ανθρωπογενείς κρίσεις.

Η **ανθρωπιστική βοήθεια** είναι το πρώτο από τα δύο βασικά εργαλεία στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για την παροχή βοήθειας σε άτομα εκτός ΕΕ που είναι εκτεθειμένα στις άμεσες συνέπειες των καταστροφών.

Η ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ βασίζεται στις αρχές του **ανθρωπισμού**, της **ουδετερότητας**, της **αμεροληψίας** και της **ανεξαρτησίας**. Κάθε απόφαση της Επιτροπής πρέπει να είναι σύμφωνη προς αυτές τις τέσσερις αρχές, οι οποίες αποτελούν τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Κοινής Αντίληψης για την Ανθρωπιστική Βοήθεια. Η ανθρωπιστική βοήθεια προσφέρεται από την ΕΕ ανεξάρτητα από πολιτικά προγράμματα και σκοπό έχει να συνδράμει, χωρίς εξαιρέσεις, όσους έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκεύματος, φύλου, εθνοτικής καταγωγής ή πολιτικών πεποιθήσεων. Η δέσμευση αυτή

όσον αφορά τη βασιζόμενη σε αρχές ανθρωπιστική βοήθεια εδράζεται στη συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 214 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Το δεύτερο βασικό εργαλείο είναι η **πολιτική προστασία**. Τριάντα δύο χώρες, μεταξύ των οποίων όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, συμμετέχουν σε έναν μηχανισμό πολιτικής προστασίας που προσφέρει μέσα όπως ομάδες αναζήτησης και διάσωσης και εξοπλισμό σε πληγείσες χώρες κατόπιν αιτήματός τους. Υπεύθυνο για τη λειτουργία του μηχανισμού είναι το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφόρησης (MIC) της ECHO.

Με τον διορισμό της Kristalina Georgieva, το 2010, ως της πρώτης ευρωπαίας Επιτρόπου για θέματα διεθνούς συνεργασίας, ανθρωπιστικής βοήθειας και αντιμετώπισης κρίσεων, τα εργαλεία αυτά συστηματοποιήθηκαν, ενισχύοντας τη συνοχή των επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών της ΕΕ.

Οι πολιτικές της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδεικνύουν τη δέσμευσή της να στηρίζει πληθυσμούς εντός και εκτός της Ένωσης που έχουν ανάγκη από βοήθεια όταν βρίσκονται σε καταστάσεις που τους καθιστούν εξαιρετικά ευάλωτους. Η βοήθεια που προσφέρεται συμβάλλει στην επίτευξη ενός στρατηγικού στόχου στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, όπως καθορίζεται στο άρθρο 21 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ταυτόχρονα, η προσφορά βοήθειας έχει την ευρεία υποστήριξη της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης: σύμφωνα με πολύ πρόσφατη έρευνα του ευρωβαρόμετρου, το ποσοστό όσων τάσσονται υπέρ της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας της ΕΕ αυξήθηκε περαιτέρω τα τελευταία χρόνια παρά την οικονομική κρίση.

- 9 στους 10 πολίτες (88%) πιστεύουν ότι είναι σημαντικό να συνεχίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να χρηματοδοτεί έργα ανθρωπιστικής βοήθειας. Το ποσοστό είναι αυξημένο κατά 9 μονάδες σε σχέση με την τελευταία έρευνα το 2010. Σχεδόν ίδιο είναι το ποσοστό των ερωτηθέντων (84%) που τάσσονται υπέρ της διατήρησης της ανθρωπιστικής βοήθειας.

- Επίσης ευρεία (με ποσοστό 71%) είναι η αποδοχή του ρόλου της Επιτροπής όσον αφορά τον συντονισμό της ανθρωπιστικής βοήθειας που προσφέρεται μέσω της ΕΕ, ενισχυμένη κατά 13% σε σχέση με το 2010. Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (88%) είναι επίσης υπέρ μιας πρωτοβουλίας για τη συμμετοχή νέων ανθρώπων στις ανθρωπιστικές επιχειρήσεις της ΕΕ μέσα από ένα ευρωπαϊκό σώμα εθελοντικής βοήθειας.

- Όσον αφορά την πολιτική προστασία, το 82% συμφωνεί ότι η αντιμετώπιση των καταστροφών μέσω συντονισμένης δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι πιο αποτελεσματική από ό,τι μέσω των δράσεων μεμονωμένων κρατών.

- Η έρευνα για την πολιτική προστασία αποκαλύπτει τον προβληματισμό των πολιτών για το ενδεχόμενο καταστροφών στην ΕΕ. Το 75% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι ανησυχεί για το ενδεχόμενο ανθρωπογενών καταστροφών, όπως διαρροών πετρελαίου και πυρηνικών ατυχημάτων. Έπονται οι πλημμύρες και οι σεισμοί με ποσοστό 67%. Ποσοστό 64% δήλωσε ότι ανησυχεί περισσότερο για τρομοκρατικές επιθέσεις, ενώ 59% για ένοπλες συγκρούσεις.

- Το 68% των Ευρωπαίων γνωρίζει ότι η ΕΕ χρηματοδοτεί έργα ανθρωπιστικής

βοήθειας. Τέσσερις στους δέκα (38%) γνωρίζουν ότι η ΕΕ συντονίζει έργα στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

- Περίπου το ένα τρίτο θεωρεί ότι είναι καλά ενημερωμένο σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΕ στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας (άνοδος της τάξης του 12% σε σύγκριση με την προηγούμενη έρευνα). Στο σκέλος που αφορά την πολιτική προστασία, καλά ενημερωμένο σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΕ αισθάνεται το 19%. Σε αμφότερες τις έρευνες, προτιμώμενη πηγή ενημέρωσης των ερωτηθέντων ήταν η τηλεόραση και το Διαδίκτυο, ενώ έπονται ο Τύπος και το ραδιόφωνο.

2. ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ Η ΒΟΗΘΕΙΑ

Το 2011, **αυξήθηκαν παγκοσμίως οι ανθρωπιστικές κρίσεις, οι καταστροφές και οι ευάλωτοι πληθυσμοί**. Οι διαθέσιμοι πόροι συνέχισαν να μην επαρκούν για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών, με αποτέλεσμα να καθίσταται όλο και πιο περίπλοκη και δυσχερής η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας. Λόγω της συχνότητας και της έντασης των φυσικών καταστροφών, οι απροσδόκητες ανθρωπιστικές κρίσεις είναι όλο και περισσότερες, ιδίως οι καταστροφές μεγάλης κλίμακας, όπως αυτές στο Κέρας της Αφρικής και στην Ιαπωνία.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Κέντρου Έρευνας της Επιδημιολογίας των Καταστροφών (CRED)[1] και του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση των καταστροφών (UNISDR)[2], κατά τη διάρκεια του 2011 σημειώθηκαν 302 φυσικές καταστροφές ποικίλων διαστάσεων, στις οποίες έχασαν τη ζωή τους 30 000 άνθρωποι και επλήγησαν 206 εκατομμύρια άλλοι σε ολόκληρο τον κόσμο. Περίπου 106 εκατομμύρια άνθρωποι επλήγησαν από πλημμύρες, 60 εκατομμύρια από ξηρασίες και 1,6 εκατομμύρια από σεισμούς. Η Ασία ήταν μακράν η περιοχή που επλήγη περισσότερο, καθώς εκεί σημειώθηκε το 45% των καταστροφών και καταγράφηκε το 89% του συνολικού αριθμού των θυμάτων. Οι συνέπειες των καταστροφών είναι ολέθριες και πολυειδείς: ζωές χάνονται, σπίτια, καλλιέργειες και περιουσίες καταστρέφονται.

Αν και τα είδη των καταστροφών που κατονομάστηκαν παραπάνω είναι απλώς ενδεικτικά, οι συνέπειές τους δοκιμάζουν στο έπακρο τις αντοχές της διεθνούς ανθρωπιστικής κοινότητας. Το 2011, τα Ηνωμένα Έθνη αναγκάστηκαν να απευθύνουν τη μεγαλύτερη ενιαία έκκληση για συγκέντρωση χρημάτων (5,7 δισεκατ. ευρώ) στην ιστορία τους για ανθρωπιστικούς λόγους. Το χάσμα ανάμεσα στις αυξανόμενες ανθρωπιστικές ανάγκες παγκοσμίως και στους όλο και πιο δυσεύρετους οικονομικούς πόρους για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών διευρύνεται συνεχώς, ιδίως λόγω της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης που χτύπησε πολλές δυτικές χώρες-χορηγούς. Σε συνδυασμό με τα χρονίζοντα προβλήματα σε πολλές περιοχές του κόσμου, οι επιπτώσεις στις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων που χρήζουν βοήθειας είναι άμεσες.

[1] www.cred.be.
[2] www.unisdr.org.

Τα παραπάνω σημαίνουν ότι οι χορηγοί θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν τις καταστροφές με αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, αξιοποιώντας ακόμη καλύτερα τους περιορισμένους πόρους. Για την ECHO, αυτό συνίσταται αφενός στον εντοπισμό των πεδίων όπου η συνεργασία με τους εταίρους μπορεί να βελτιώσει την αποδοτικότητα και, αφετέρου, στην ενίσχυση των επενδύσεων στην ετοιμότητα και στην προσαρμοστικότητα των ευάλωτων κοινοτήτων. Ταυτόχρονα, πρέπει να γίνει πλήρης εκμετάλλευση των συνεργειών μεταξύ ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας. Επιπλέον, η ΕΕ, ως μέρος του **γενικού διεθνούς ανθρωπιστικού συστήματος**, διαδραματίζει καίριο ρόλο στην προσπάθεια να διευρυνθεί η συμμετοχή και άλλων χωρών και περιφερειών σε πρωτοβουλίες ανθρωπιστικής ετοιμότητας και απόκρισης, με σκοπό την αποτελεσματικότερη κινητοποίηση των αυξημένων πόρων των αναδυόμενων οικονομιών στον τομέα της ανθρωπιστικής δράσης και της αντιμετώπισης καταστροφών.

Οι ανθρωπογενείς ανθρωπιστικές καταστροφές προκαλούνται κυρίως από εμφύλιους πολέμους, στους οποίους ο άμαχος πληθυσμός είναι όλο και περισσότερο εκτεθειμένος στη βία και στα δεινά. Αυτό το είδος συγκρούσεων χαρακτηρίζεται συχνά από την αδιαφορία των εμπόλεμων για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και τις ανθρωπιστικές αρχές, με αποτέλεσμα να συρρικνώνεται ο ανθρωπιστικός χώρος, ήτοι ο χώρος όπου η ανθρωπιστική βοήθεια μπορεί να προσφέρεται ουδέτερα και αμερόληπτα χωρίς προσκόμματα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η πρόσβαση στα άτομα που έχουν ανάγκη ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς και η ασφάλεια και προστασία του άμαχου πληθυσμού και των εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα γίνονται όλο και πιο προβληματικές. Η συνολική κατάσταση και το περιβάλλον εργασίας παρουσιάζουν επιδείνωση ως προς όλες αυτές τις πτυχές, ιδίως στη Σομαλία, στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, στο Αφγανιστάν και στη Βόρεια Κορέα.

Σε απάντηση των προκλήσεων αυτών, η διεθνής ανθρωπιστική κοινότητα αντιλαμβάνεται όλο και περισσότερο την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες και να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση **στην ετοιμότητα και στην προσαρμοστικότητα των ευάλωτων κοινοτήτων** ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν καλύτερα τις καταστροφές, περιορίζοντας τις ολέθριες συνέπειες για τους πληγέντες πληθυσμούς και τις περιουσίες τους.

Επιπλέον, οι μακροχρόνιες επιπτώσεις των κρίσεων μεγάλης κλίμακας σε ανθρώπινες ζωές και περιουσίες, όπως του σεισμού του 2010 στην Αϊτή και των πλημμυρών στο Πακιστάν, καταδεικνύουν πόσο κρίσιμη είναι η σωστή διαχείριση των αναγκών αποκατάστασης και ανάπτυξης σε βάθος χρόνου, η οποία θα πρέπει να ξεκινά από τα πρώτα κιόλας στάδια της ανθρωπιστικής ανταπόκρισης. Μόνο εάν οι φορείς προσφοράς ανθρωπιστικής βοήθειας και οι αναπτυξιακοί φορείς πορευθούν χέρι με χέρι υπάρχει πιθανότητα να περιοριστεί ο καταστροφικός αντίκτυπος των επανερχόμενων καταστροφών στις προοπτικές της βιώσιμης ανάπτυξης. Προς αυτήν την κατεύθυνση συνέχισαν να είναι προσανατολισμένες και το 2011 οι εργασίες για τη **σύνδεση αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης** που επιτελέστηκαν π.χ. από κοινού κατάρτιση προϋπολογισμών, από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, για την επισιτιστική ασφάλεια σε ορισμένες περιοχές, και στενή συνεργασία με τον μηχανισμό σταθερότητας (βραχυπρόθεσμα μέτρα) για τη γρήγορη ανάκαμψη. Μεταξύ των προσπαθειών που έγιναν συγκαταλέγονται η ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας και η δοκιμή της, η εντατικοποίηση του κοινού έργου των ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών φορέων και μια σειρά καινοτόμων προσεγγίσεων όσον αφορά την επιτόπια πρακτική υλοποίηση του ανθρωπιστικού έργου.

3. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΟ 2011

Μέσω της Επιτροπής (ECHO), η ΕΕ παρέσχε ουσιαστική ανθρωπιστική βοήθεια βασιζόμενη στις ανάγκες και διευκόλυνε την σε είδος παράδοση της βοήθειας της ευρωπαϊκής πολιτικής προστασίας. Το ύψος της βοήθειας για το 2011 ανήλθε σε συνολικά 1 154 εκατ. ευρώ και συνίστατο σε:

- προσφορά ανθρωπιστικής βοήθειας σε περίπου 117 εκατ. άτομα[3] σε 91 χώρες εκτός ΕΕ, με μέσο κόστος 10 ευρώ ανά δικαιούχο,
- ταχεία απόκριση σε 18 αιτήματα συνδρομής από τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας, τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ.

Ο ύψους 853 εκατ. ευρώ αρχικός προϋπολογισμός της ανθρωπιστικής βοήθειας αναθεωρήθηκε αρκετές φορές προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες κρίσεις και φυσικές καταστροφές που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, όπως οι εσωτερικές συγκρούσεις στη Λιβύη, η μετεκλογική κρίση στην Ακτή Ελεφαντοστού, ο λιμός που ξέσπασε λόγω της ξηρασίας και επιδεινώθηκε λόγω των συγκρούσεων στο Κέρας της Αφρικής, οι συγκρούσεις στο Σουδάν με επίκεντρο την ανεξαρτησία του νότιου τμήματός του και οι πλημμύρες στο Πακιστάν. Για την εξυπηρέτηση των επιπρόσθετων αυτών αναγκών εκταμιεύθηκαν περαιτέρω κεφάλαια, τα οποία αντλήθηκαν από το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας της ΕΕ, από το 10ο ευρωπαϊκό ταμείο ανάπτυξης για ανθρωπιστική βοήθεια στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, από συνεισφορές της ΕΖΕΣ[4] και από τη μεταφορά άλλων κονδυλίων από τον τομέα του προϋπολογισμού της ΕΕ για την εξωτερική βοήθεια (τομέας 4).

Από τους συνολικούς πόρους που προσέφερε η ΕΕ το 2011, το 42 % κατά προσέγγιση εκχωρήθηκε για παρατεταμένες κρίσεις, το 38 % για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και το 20 % για κρίσεις και παρεμβάσεις ad hoc.

Οι **φυσικές καταστροφές** συνέχισαν να προκαλούν ανθρώπινο πόνο και σοβαρές ζημίες σε όλο τον κόσμο το 2011. Για την αντιμετώπιση των καταστροφών αυτού του είδους, η Επιτροπή έχει υιοθετήσει μια διττή στρατηγική:

- <u>την ταχεία απόκριση</u>, παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια και διευκολύνοντας και συντονίζοντας τη βοήθεια πολιτικής προστασίας που παρέχεται από τα κράτη μέλη σε άλλα κράτη (ΕΕ ή τρίτες χώρες) που συμμετέχουν στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας σε εθελοντική βάση με την ενεργοποίηση του μηχανισμού,
- <u>την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών</u>, προσδιορίζοντας τις γεωγραφικές περιοχές και πληθυσμούς που είναι οι πλέον ευάλωτοι σε φυσικές καταστροφές και για τους οποίους καταρτίζονται ειδικά προγράμματα για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών.

Το 2011, η Επιτροπή παρέσχε ανθρωπιστική βοήθεια για να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες των ακόλουθων καταστροφών:

---

[3] Εκ των οποίων 105 εκατ. άτομα μέσω δραστηριοτήτων ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας και 12 εκατ. άτομα μέσω δραστηριοτήτων ετοιμότητας.

[4] Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

- της τριπλής καταστροφής του σεισμού, του τσουνάμι και της πυρηνικής έκρηξης στην Ιαπωνία

- της ξηρασίας στη Δυτική Αφρική (Μπουρκίνα Φάσο, Μαυριτανία, Μάλι, Νίγηρας, Τσαντ), στο Κέρας της Αφρικής (Τζιμπουτί, Αιθιοπία, Κένυα, Σομαλία) και στην Κεντρική και Νότια Αμερική (Παραγουάη, Βολιβία, Ονδούρα, Ελ Σαλβαδόρ και Γουατεμάλα)

- των πλημμυρών στο Πακιστάν, στο Μπαγκλαντές, στην Ινδία, στη Σρι Λάνκα και στο Περού

- των κυκλώνων/τυφώνων/τροπικών καταιγίδων στη Νοτιοανατολική Ασία (Καμπότζη, Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος, Φιλιππίνες, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ), στην Κεντρική Αμερική (Ελ Σαλβαδόρ, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Νικαράγουα) και στην Καραϊβική (Αγία Λουκία)

- των επιδημιών στο Καμερούν.

3.1. Παρεμβάσεις ανθρωπιστικής βοήθειας

Το 2011 ξέσπασε μείζων ανθρωπιστική κρίση στο **Κέρας της Αφρικής**. Οι υψηλές τιμές των τροφίμων, οι ελάχιστες βροχοπτώσεις, οι αυξημένες μετακινήσεις πληθυσμών (κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης βίαιης σύρραξης στη Σομαλία) και η περιορισμένη πρόσβαση σε ανθρωπιστικής βοήθειας οδήγησαν σε ραγδαία υποβάθμιση της επισιτιστικής ασφάλειας και της διατροφικής κατάστασης των ευάλωτων πληθυσμών. Η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω λόγω της φτώχειας και της μειωμένης ικανότητας αντιμετώπισης. Το δεύτερο εξάμηνο του 2011, η κρίση έπληξε περισσότερους από 13 εκατομμύρια ανθρώπους. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε εκταμιεύοντας περισσότερα από 181 εκατ. ευρώ προκειμένου να συνδράμει τις πλέον ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες της περιοχής.

Εκτός από την αντιμετώπιση καταστροφών, η Επιτροπή αγωνίζεται επίσης για την ενίσχυση της πρόληψης και της ετοιμότητας, τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ, ιδίως σε περιοχές που πλήττονται συχνά από φυσικές καταστροφές. Η **μείωση του κινδύνου καταστροφών** και η προσαρμογή στην **κλιματική αλλαγή** αποτέλεσαν το κέντρο βάρους της χρηματοδότησης το 2011. Η ECHO εγκαινίασε νέα προγράμματα DIPECHO στη Νότια Ασία, στη Νότια Αμερική, στον Ειρηνικό και στην Καραϊβική, ενώ ενσωμάτωσε τη μείωση κινδύνων στις γενικές επιχειρήσεις παροχής βοήθειας.

Όσον αφορά τις «**ανθρωπογενείς κρίσεις**», οι πολιτικές εντάσεις στη **Λιβύη** εξελίχθηκαν σε εμφύλιο πόλεμο και χρειάστηκε εν τέλει αεροπορική εκστρατεία του ΝΑΤΟ προκειμένου να προστατευθεί ο άμαχος πληθυσμός. Η διαμάχη στη Λιβύη δημιούργησε μεγάλο κύμα προσφύγων στα σύνορα με την Τυνησία και την Αίγυπτο, με αποτέλεσμα να χρειαστεί η βοήθεια της ΕΕ για την ανθρωπιστική συνδρομή και τον επαναπατρισμό των ατόμων που εργάζονταν στη Λιβύη και διέφυγαν μετά τη σύρραξη. Η μετεκλογική κρίση στην **Ακτή Ελεφαντοστού** συνεχίστηκε, επηρεάζοντας και τις γειτονικές χώρες. Στο **Ιράκ,** η κατάσταση όσον αφορά την ασφάλεια επιδεινώθηκε μετά τις κοινοβουλευτικές εκλογές στις 7 Μαρτίου 2010. Οι εξεγερθέντες συνέχισαν να βάλλουν με μαζικές εκρήξεις κατά της αστυνομίας και του στρατού, καθώς και κατά αμάχων, σε μια προσπάθεια να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη στις ιρακινές δυνάμεις ασφαλείας μετά την προγραμματισμένη αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από το Ιράκ έως τα τέλη του 2011.

Εκτός από αυτές τις κρίσεις, η Επιτροπή συνέχισε να αναλαμβάνει δράση και σε πολυάριθμες **παρατεταμένες και πολύπλοκες επείγουσες καταστάσεις**. Ορισμένα τέτοια παραδείγματα είναι:

Σουδάν και Νότιο Σουδάν: η επίσημη διάσπαση του Σουδάν σε δύο κράτη ήταν αρχικά ειρηνική, όταν στις 9 Ιουλίου 2011 το Νότιο Σουδάν έγινε το 196ο κράτος του κόσμου. Εντούτοις, οι ένοπλες συγκρούσεις κατά μήκος των νέων συνόρων συνεχίζονται δριμύτερες, ενώ μένει να ολοκληρωθούν κάποιες δύσκολες διαπραγματεύσεις για την επίλυση σειράς διαφωνιών που παραμένουν σε εκκρεμότητα (π.χ. επιμερισμός των κερδών από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων πετρελαίου, χάραξη συνόρων). Ταυτόχρονα, προέκυψαν και νέες επείγουσες καταστάσεις, οι οποίες αύξησαν απότομα τις ανάγκες σε ανθρωπιστική βοήθεια τόσο στο Σουδάν όσο και στο Νότιο Σουδάν.

Στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη ο πληθυσμός εξακολουθεί να υποφέρει από σοβαρές κακουχίες και να βιώνει κοινωνικές εντάσεις υπό το ισραηλινό καθεστώς. Η παρατεταμένη κοινωνικοοικονομική κρίση, χαρακτηριζόμενη από αυστηρούς περιορισμούς στις μετακινήσεις και από τη συνεχιζόμενη καταστροφή υποδομών, οδήγησε σε εκτόξευση της φτώχειας και της ανεργίας. Στη Δυτική Όχθη, η εγκατάσταση όλο και περισσότερων Ισραηλινών, η βία των νέων κατοίκων σε βάρος των Παλαιστινίων και το τείχος συνέχισαν να επηρεάζουν την καθημερινότητα. Οι έλεγχοι στους Παλαιστινίους που εισέρχονται στο Ισραήλ και στην ανατολική Ιερουσαλήμ εξακολουθούν να είναι αυστηροί, ενώ η πρόσβαση των αγροτών στη γη τους κοντά στο τείχος και στους οικισμούς είναι δύσκολη. Χιλιάδες ιδιοκτήτες σπιτιών απειλούνται μέχρι και σήμερα με εκκρεμή εντάλματα κατεδάφισης, ενώ ο αριθμός των εξώσεων έχει αυξηθεί.

Στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, όπου υπάρχουν 1,9 εκατομμύρια εκτοπισθέντες επί συνολικού πληθυσμού 71 εκατομμυρίων ατόμων περίπου, η ανθρωπιστική κατάσταση εξακολουθεί να είναι επισφαλής σε πολλές περιοχές. Η αγροτική παραγωγή μειώθηκε σημαντικά λόγω των προβλημάτων πρόσβασης και των συγκρούσεων. Υπάρχουν πολλοί ακόμη εκτοπισθέντες στο εσωτερικό της χώρας, στις πληγείσες από τις συγκρούσεις περιοχές του Βόρειου και Νότιου Κιβού, στα ανατολικά της χώρας. Παρότι υπήρξε σταδιακή σταθεροποίηση σε ορισμένες περιοχές του Βόρειου Κιβού, η κατάσταση σε άλλες περιοχές επιδεινώθηκε σοβαρά, καθιστώντας την όλη κατάσταση εξαιρετικά ασταθή. Στην επαρχία Εκουατέρ, οι διεθνοτικές συγκρούσεις στα τέλη του 2009 και η ακόλουθη επέμβαση του στρατού είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μετατόπιση και τη διαφυγή προσφύγων στη Δημοκρατία του Κονγκό και στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία. Οι επίμονες επιθέσεις του Αντιστασιακού Στρατού του Κυρίου οδήγησαν σε μαζικές μετατοπίσεις εντός της επαρχίας Οριεντάλε και σε σημαντική ροή προσφύγων προς την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία.

Παρά την αύξηση του αριθμού των θυμάτων που οφείλεται στον πολύπλοκο χαρακτήρα των καταστάσεων επείγουσας ανάγκης κατά τα τελευταία έτη και παρά την έλλειψη σεβασμού των ανθρωπιστικών αρχών καθώς και την έλλειψη ασφάλειας και προστασίας των εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου η ανθρωπιστική κατάσταση βελτιώθηκε. Για παράδειγμα, υπάρχουν ενδείξεις ότι οι συνθήκες βελτιώνονται όταν τις ανθρωπιστικές παρεμβάσεις διαδέχονται σύντομα κατάλληλα στοχοθετημένες αναπτυξιακές δράσεις[5].

[5] Όπως επεξηγείται περαιτέρω με συγκεκριμένα παραδείγματα στο συνοδευτικό έγγραφο. Βλ. παραδείγματα που αφορούν το Τσαντ, το Μπουρούντι και την Τανζανία ή κεφάλαιο 3.9 σχετικά με τη μετάβαση και την προσαρμοστικότητα.

3.2. Επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας

Όσον αφορά την πολιτική προστασία, ο ***μηχανισμός πολιτικής προστασίας*** της ΕΕ ενεργοποιήθηκε 18 φορές κατά τη διάρκεια του έτους[6] (4 φορές εντός και 14 εκτός της ΕΕ) ώστε να αντιμετωπιστούν γεγονότα όπως η έκρηξη σε ναυτική βάση της Κύπρου, οι δασικές πυρκαγιές στην Ελλάδα και στην Αλβανία, οι πλημμύρες στο Πακιστάν, ο σεισμός στην Τουρκία, ο σεισμός και το τσουνάμι στην Ιαπωνία. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της κρίσης στη Λιβύη χρειάστηκε να απομακρυνθούν από τη χώρα υπήκοοι της ΕΕ και τρίτων χωρών, ενώ στο πλαίσιο δώδεκα αποστολών αξιολόγησης και συντονισμού απεστάλησαν εμπειρογνώμονες τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

Στα τέλη του 2011 εγκρίθηκε από την Επιτροπή η πρόταση απόφασης για μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης[7], η οποία τελεί ακόμη υπό συζήτηση από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Περισσότερες πληροφορίες περιέχονται στην ενότητα 4 παρακάτω.

Στόχος της νομοθετικής αυτής πρότασης είναι η ενίσχυση των μέσων του μηχανισμού. Επί του παρόντος, η ανάπτυξη των μέσων πολιτικής προστασίας της ΕΕ βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις ad hoc εθελοντικές προσφορές των 32 συμμετεχόντων κρατών. Η Επιτροπή σκοπεύει να μεταβεί σε ένα οργανωμένο εκ των προτέρων σύστημα, το οποίο θα επιτρέπει την άμεση ανάληψη δράσης.

3.3. Χρηματικοί και ανθρώπινοι πόροι

Η ECHO απασχολεί περισσότερα από 300 άτομα στην έδρα της στις Βρυξέλλες και περισσότερα από 400 άτομα στα 44 κατά τόπους γραφεία της σε 38 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Αμέσως μετά από μια καταστροφή, καταφθάνουν επιτόπου εμπειρογνώμονες που ειδικεύονται στον ανθρωπιστικό τομέα προκειμένου να διενεργήσουν εκτιμήσεις αναγκών, αλλά και για να παρακολουθήσουν την υλοποίηση των ανθρωπιστικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Αυτή η προσέγγιση με κριτήριο τις ανάγκες συνιστά βασικό χαρακτηριστικό της ανθρωπιστικής βοήθειας που προσφέρει η ΕΕ και του τρόπου με τον οποίο κατανέμεται ανάμεσα στους σχεδόν 200 εταίρους της, οι οποίοι αποτελούνται από μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, άλλες διεθνείς οργανώσεις (όπως η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού και η Διεθνής Ομοσπονδία των Εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου), καθώς και ορισμένους εξειδικευμένους οργανισμούς των κρατών μελών της ΕΕ.

Είναι σημαντικό να έχει η ECHO ένα ευρύ φάσμα εταίρων ώστε να μπορεί να καλύπτει όλο και μεγαλύτερο αριθμό αναγκών σε διάφορες περιοχές του κόσμου και σε καταστάσεις που είναι συχνά όλο και πιο πολύπλοκες. Οι επιχορηγήσεις και συνεισφορές τις οποίες διαχειρίζεται η ECHO χορηγούνται με επιλογή των καλύτερων προσφορών που λαμβάνονται. Το 2011, η χρηματοδότηση κατανεμήθηκε μεταξύ των εταίρων της ECHO ως εξής: ΜΚΟ 50%, οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών 36% και διεθνείς οργανώσεις 14%.

Οι ανθρωπιστικές οργανώσεις έρχονται αντιμέτωπες με το εντεινόμενο πρόβλημα της εξασφάλισης πρόσβασης στα άτομα που χρήζουν βοήθειας. Αυτό οφείλεται αφενός στη συρρίκνωση του ανθρωπιστικού χώρου που επιβάλλουν κυβερνήσεις και ένοπλες ομάδες οι οποίες δεν σέβονται τις στοιχειωδέστερες αρχές προστασίας που προβλέπονται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και, αφετέρου, στους περιορισμούς για λόγους ασφαλείας. Όλο και συχνότερα, οι κυβερνήσεις επιβάλλουν περιορισμούς στην παράδοση της ανθρωπιστικής

[6] 18 ενεργοποιήσεις, 3 προειδοποιήσεις και 6 αιτήματα παρακολούθησης.
[7] COM(2011)934 τελικό της 20.12.2011.

βοήθειας (π.χ. Σρι Λάνκα). Σε πολλές ζώνες συγκρούσεων (π.χ. Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Σομαλία, Σουδάν), οι εργαζόμενοι στον ανθρωπιστικό τομέα γίνονται μάρτυρες ιδιαίτερα βάναυσων πολεμικών μεθόδων, όπως η στοχοθέτηση αμάχων και η συχνή χρήση σεξουαλικής βίας ως πολεμικού όπλου.

Επιπλέον, οι επιθέσεις που υφίστανται οι εργαζόμενοι στον ανθρωπιστικό τομέα, περιλαμβανομένων των απαγωγών, των απελάσεων και των δολοφονιών, φαίνεται να αυξάνονται. Οι χορηγοί πρέπει να αντιμετωπίσουν το γεγονός ότι όχι μόνο απειλείται η ασφάλεια του προσωπικού στον ανθρωπιστικό τομέα, αλλά και η χρηματοδότηση και οι υποδομές που παρέχουν. Ορισμένες κυβερνήσεις, φτάνουν στο σημείο να απαλλοτριώνουν ή να «δανείζονται» τα κεφάλαια και τα περιουσιακά στοιχεία που χρηματοδοτούνται από χορηγούς ή/και να απελαύνουν τις οργανώσεις ανθρωπιστικής βοήθειας μόλις τις απογυμνώσουν από τα περιουσιακά τους στοιχεία.

4. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σε επίπεδο πολιτικής, το 2011 η Επιτροπή εστίασε τις προσπάθειές της στις ακόλουθες **στρατηγικές πρωτοβουλίες**:

- Παρουσίαση των **νομοθετικών προτάσεων για την πολιτική προστασία στην ΕΕ** με στόχο την ουσιαστική ενίσχυση των υφιστάμενων μέσων. Επί του παρόντος, η ανάπτυξη των ομάδων και των μέσων πολιτικής προστασίας της ΕΕ βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις ad hoc εθελοντικές προσφορές των συμμετεχόντων κρατών. Παρότι ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ διαδραματίζει ήδη σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη, στον συντονισμό και στην ολοκλήρωση της διαδικασίας της αμοιβαίας βοήθειας, η Επιτροπή προτείνει τη μετάβαση σε ένα οργανωμένο εκ των προτέρων σύστημα άμεσης ανταπόκρισης. Σε αυτό το πλαίσιο ξεκίνησαν οι προετοιμασίες για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικότερου **Κέντρου Αντιμετώπισης Επειγουσών Καταστάσεων** το 2013, το οποίο θα διαδεχθεί το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφόρησης (MIC). Πρόκειται για ένα άρτιο κέντρο που θα λειτουργεί επί εικοσιτετραώρου βάσεως, επιτρέποντας στην ΕΕ να αναλάβει προορατικότερο ρόλο όσον αφορά τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τον επιχειρησιακό συντονισμό και την υλικοτεχνική υποστήριξη.

- Κινήσεις για τη συγκρότηση ενός **Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας**, όπως προβλέπεται από τη συνθήκη της Λισσαβόνας (άρθρο 214 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ). Το 2011, η ECHO δρομολόγησε δημόσια διαβούλευση και εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς και την έναρξη ορισμένων πιλοτικών σχεδίων. Τα αποτελέσματα αυτών των δραστηριοτήτων θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να καταρτιστεί πρόταση νομοθετικού πλαισίου για τη συγκρότηση του σώματος, η οποία αναμένεται να εγκριθεί το 2012.

Η ECHO δίνει επίσης ιδιαίτερη έμφαση σε επιλεγμένες **προτεραιότητες οριζόντιων πολιτικών**, ευθυγραμμιζόμενη με τις δεσμεύσεις της **Ευρωπαϊκής Κοινής Αντίληψης για την Ανθρωπιστική Βοήθεια**[8] και το σχέδιο δράσης της. Στις προτεραιότητες αυτές συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής ανθρωπιστικής **επισιτιστικής βοήθειας** της ΕΕ. Οι διαπραγματεύσεις όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό της

[8] Εκδόθηκε από το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή στις 18 Δεκεμβρίου 2007 — ΕΕ 2008/C/25/01 της 30.1.2008.

σύμβασης για την επισιτιστική βοήθεια έγιναν μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Προς ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των κοινών προσπαθειών για τη διαφύλαξη της επισιτιστικής ασφάλειας και την κάλυψη των διατροφικών αναγκών, η Επιτροπή υπόγραψε δήλωση πρόθεσης σχετικά με την «Προγραμματική συνεργασία για την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή» με τρεις οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών: τον Οργανισμό Επισιτισμού και Γεωργίας, το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα και το Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η Επιτροπή στηρίζει δράσεις **ετοιμότητας σε περίπτωση καταστροφών** σε περιοχές εκτεθειμένες σε φυσικές καταστροφές, προκειμένου να βοηθήσει τις τοπικές κοινότητες να αντιδράσουν γρήγορα και αποτελεσματικά όταν ενσκήπτει η καταστροφή, επιτρέποντας έτσι να σωθούν πολλές ζωές. Η υποστήριξη παρέχεται μέσω των προγραμμάτων DIPECHO που δρομολογήθηκαν το 2010 και των νέων προγραμμάτων στη Νότια Ασία, στον Ειρηνικό, στη Νότια Αμερική και στην Καραϊβική. Η συνεισφορά στην ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφής υπερβαίνει τα σχέδια δράσης της DIPECHO, καθώς πολλές από τις σημαντικές αποφάσεις χρηματοδότησης στον ανθρωπιστικό τομέα περιλαμβάνουν στους στόχους τους την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών ή την άμβλυνση των επιπτώσεων των καταστροφών. Η ενσωμάτωση αυτού του στόχου βασίζεται σε δραστηριότητες που συνδέονται με τη στήριξη των έργων υποδομής, την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του κοινού, την άμβλυνση σε μικρή κλίμακα, τη χαρτογράφηση και τη μηχανογράφηση των δεδομένων, τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, την εκπαίδευση, τη θεσμική ενίσχυση και τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Στο πλαίσιο της εντολής της για **πολιτική προστασία**, η ECHO ενθάρρυνε και διευκόλυνε τη συνεργασία μεταξύ των 32 κρατών[9] που συμμετέχουν στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης και προστασίας από τις φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές στην Ευρώπη.

Η Επιτροπή άρχισε επίσης να συλλέγει πληροφορίες στο πλαίσιο 18μηνου προγράμματος με αντικείμενο τις ορθές πρακτικές πρόληψης καταστροφών, εστιαζόμενη σε επιμέρους καταστροφές (σεισμούς, τσουνάμι, πλημμύρες, καταιγίδες, ξηρασίες και καύσωνες) και σε οριζόντια μέτρα (όπως ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός υποδομών). Η εφαρμογή του μηχανισμού πολιτικής προστασίας αυξάνει την προστασία των πληθυσμών, του περιβάλλοντος, της ιδιοκτησίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περίπτωση καταστροφών. Στον τομέα της ετοιμότητας, η στήριξη της ΕΕ εστιάστηκε σε συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, στις ενότητες και στο πρόγραμμα κατάρτισης του μηχανισμού πολιτικής προστασίας (το 2011, εκπαιδεύτηκαν περισσότεροι από 890 εμπειρογνώμονες και παρασχέθηκε στήριξη σε πέντε ασκήσεις πλήρους κλίμακας). Εξάλλου, η Επιτροπή παρέσχε χρηματοδοτική στήριξη σε ορισμένα προγράμματα συνεργασίας για την ετοιμότητα (συγκρότηση ομάδας για την απομάκρυνση αμάχων, για την εκκένωση περιοχών σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος, για την ευαισθητοποίηση στο θέμα της διάσωσης από σπήλαια και για τον καθαρισμό των ακτογραμμών που έχουν ρυπανθεί με πετρέλαιο).

Η βοήθεια που βασίζεται σε πόρους τους οποίους διαθέτουν τα κράτη μέλη παρασχέθηκε εντός των χωρών της ΕΕ και των τρίτων χωρών που επλήγησαν από καταστροφές, κατόπιν αιτήματος της κυβέρνησης της οικείας χώρας.

[9] Τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, η Νορβηγία, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Κροατία και η ΠΓΔΜ.